

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Palencu Victoria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui

Munteanu Ion XXXXX, născut la xxxxx,
domiciliat în mun. xxxx, str. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.02.2022 – 13.04.2022;

Instanța de apel: 04.05.2022 – 24.01.2023;

Instanța de recurs: 20.04.2023 – 28.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 aprilie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Munteanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal și, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 /trei/ ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Munteanu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 /treisprezece/ ani și 4 /patru/ luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Munteanu Ion, pedeapsa definitivă sub formă de 16 /șaisprezece/ ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei, s-a dispus a fi calculat din 13 aprilie 2022, cu includerea în termenul de executare a pedepsei stabilite, perioada aflării inculpatului Munteanu Ion în arest preventiv din 27 noiembrie 2021 până la data

pronunțării sentinței adică, 13 aprilie 2022.

A fost menținută față de Munteanu Ion măsura preventivă – arestul preventiv până când sentința va deveni definitivă.

S-a dispus a fi încasat din contul inculpatului Munteanu Ion în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 13 305,24 lei /treisprezece mii trei sute cinci lei 24 bani/.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către avocatul Gorlenco Oleg în interesele succesorului părților vătămate, Fiodor Blanari și s-a dispus a fi încasat de la Munteanu Ion în contul lui Blanari Fiodor prejudiciul material în sumă de 55 767,30 lei /cinzeci și cinci mii șapte sute șazeci și șapte lei 30 bani/, suma de 2 000 000 lei /două milioane de lei/ cu titlu de despăgubire morală și cheltuielile judiciare suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice în mărime de 5000 /cinci mii/ lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Munteanu Ion, în perioada de timp din luna noiembrie 2020 și până în luna august 2021, revenind de peste hotare, și locuind împreună cu fosta sa soție Munteanu Liudmila care conform art. 133¹ Cod penal este membru de familie, în apartamentul nr. xx amplasat în mun. xxxx, str. Xxxxxxx xxx, având scopul comiterii violenței în familie, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra ei, deseori inițiază conflicte cu ultima, iar după ce la data de 15.08.2021 ultima a plecat cu traiul în apartamentul mamei sale Blanari Maria, situat în mun. Cahul, str. Xxxxxxx xxxx, o telefona și, amenințând-o cu moartea, insista, ca ultima să se întoarcă în apartamentul în care locuiau, iar la cerințele Mariei Blanari, care conform art. 133¹ Cod Penal este membru de familie, de a înceta persecutarea fiicei sale Munteanu Liudmila și a părăsit apartamentul ce îi aparține situat în mun. xxxx, str. Xxxxxxx xxxx, dânsul, amenințându-le cu răfuiala fizică pe ambele, Blanari Maria și Munteanu Liudmila, a părăsit locuința comună în care trăia cu fosta soție și s-a mutat cu traiul în mun. xxx, str. xxxx.*

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Munteanu Ion a comis infracțiunea prevăzută de **art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal**, conform indicilor de calificare „*Violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, acțiune săvârșite asupra a doi membri ai familiei*”.

Totodată, prima instanță a constatat că, *tot el, în continuarea acțiunilor sale criminale la 27 noiembrie 2021, aproximativ la ora 21:00, urmărind scopul comiterii omorului, aflându-se în scara a doua a blocului locativ, situat în mun. xxxx, str. Xxxxxxx 23, unde el a venit din timp și unde locuiau fosta soție Munteanu Liudmila și mama acesteia Blanari Maria, în urma consumului de băuturilor alcoolice, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind în mod conștient survenirea deceselor ultimelor, a așteptat când ultimele au început a urca scara blocului și a efectuat în direcția lor câte o împușcătură din arma de vânătoare de model*

„MP27M” în rezultatul cărui fapt Mariei Blanari i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr.202111C0147 din 31.12.2021, leziuni corporale grave sub formă de plagă prin arma de foc cu un singur proiectil, oarbă a hemitoracelui stâng, penetrantă în cavitatea pleurală: orificiu de intrare în regiunea pe suprafața laterală a hemitoracelui stâng cu deficit de țesut, fractura comunitivă a coastelor 4,5,6, lezarea pleurei parietale și viscerale, lezarea lobului superior a pulmonului stâng, lezarea pericardicului, lezarea inimii, în urma cărora ultima a decedat la fața locului, iar Liudmilei Munteanu i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 202111C0148 din 31.12.2021 leziuni corporale grave sub formă de plagă prin armă de foc cu un singur proiectil, oarbă a hemitoracelui drept, penetrantă în cavitatea pleurală: orificiu de intrare suprafața laterală a hemitoracelui drept, cu deficit de țesut, fractura cominutivă a coastelor 5, 6, 7, cu lezarea pleurei parietale și viscerale, lezarea lobului superior a pulmonului drept, lezarea arterei și venei pulmonare drepte și ultima, fiind transportată la Spitalul Raional Cahul, a decedat.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Munteanu Ion a comis și infracțiunea prevăzută de **art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal**, după indicii: *omorul cu premeditare a două persoane, săvârșit asupra a doi membri de familie.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul din cadrul Procuraturii raionului Cahul, Viorica Marga, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, numai în parte ce ține de stabilirea pedepsei penale, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

A-l recunoaște pe Munteanu Ion vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, și în baza acestui articol în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 30 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A-l recunoaște pe Munteanu Ion vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, și în baza acestui articol în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (5) din Codul penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Munteanu Ion să-i fie stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 30 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei a-l calcula din data pronunțării deciziei, cu includerea în acest termen a perioadei aflării inculpatului Munteanu Ion în stare de arest preventiv din 27 noiembrie 2021, până la data pronunțării deciziei.

În rest, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 aprilie 2022, să fie menținută fără modificări;

- succesorul părții vătămate Blanari Feodor prin intermediul avocatului Oleg Gorlenco, prin care a solicitat casarea parțială în latura penală a sentinței; rejudecarea cauzei, cu emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Munteanu Ion să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; la fel, Munteanu Ion să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, și în baza acestui articol în coroborare cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 30 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis; în temeiul art. 84 alin. (5) din Codul penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de ai stabili lui Munteanu Ion pedeapsă definitivă sub formă de 30 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, de către instanța de fond au fost admise erori, iar pedeapsa aplicată nu va fi aptă să atingă scopul preventiv și educativ al pedepsei, motiv pentru care nu o găsește proporțională cu împrejurările și gravitatea infracțiunilor comise de către inculpatul Munteanu Ion;

- prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Munteanu Ion în limita cuantumului menționat supra, nu a ținut pe deplin cont de faptul că ultimul a comis două infracțiuni intenționate care potrivit art. 16 alin. (4) și (6) din Codul penal, se califică ca infracțiuni grave. În cumulul acțiunilor sale ultimul a luat viețile a două persoane care s-au constatat a fi membri de familie cu acesta, acțiuni prin care au fost comise intenționat și cu premeditare, aspecte ce denotă gravitatea excepțională a faptei comise;

- instanța de fond la individualizarea pedepsei inculpatului Munteanu Ion, nu a apreciat în deplină măsură personalitatea acestuia, rolul și aportul lui în săvârșirea faptelor pentru care a fost găsit vinovat;

- instanța de judecată nu a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 61, 75, 78 din Codul penal, deci, nu s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele în care au fost comise faptele, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia;

- faptul că inculpatului i-a fost înmănată copia rechizitoriului în limba pe care acesta o posedă la data de 09 martie 2022, în ședința preliminară de judecată, se datorează cererilor numeroase și neîntemeiate înainte de partea apărării, care aveau scopul de a tergiversa examinarea cauzei și crearea de impedimente artificiale terminării în termen rezonabil a urmăririi penale.

Astfel, pretinsa îngrădire a dreptului la un proces echitabil admis în privința inculpatului Munteanu Ion, nu reclamă vreo problemă de îngrădire din perspectiva

dreptului la un proces echitabil. Dimpotrivă, prevederile contestate conțin o garanție pentru partea apărării (a se vedea articolul 358 alin. (3) din Codul de procedură penală).

Prin urmare, nu au fost admise încălcări în cursul desfășurării urmăririi penale, care ar fi dat temei instanței de judecată de a examina posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări, potrivit prevederilor art. 385 alin. (4) din Codul de procedură penală.

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, avocatul Oleg Gorlenco în numele succesorului părții vătămate Blanari Feodor a invocat că:

- o astfel de pedeapsă blândă pentru faptele săvârșite de inculpat, nu se supune căruiva motivării, pe motiv că pe tot parcursul urmăririi penale și judecării cauzei Munteanu Ion nu a manifestat o căință activă și nici de cum nu a conștientizat că a comis crimele din categoria celor grave și excepțional grave;

- instanța de judecată nu a realizat scopurile esențiale ale legii și pedepsei penale respectiv, nu au fost apărate drepturile persoanei care a avut de suferit în rezultatul unor fapte anti-sociale, prin ce nu a fost restabilită echitatea socială;

- la pronunțarea sentinței, nu s-a ținut cont că Munteanu Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, în stare de ebrietate alcoolică și că persoana vizată nu este la prima abatere de la lege;

- doar pedeapsa de închisoare cu termenele de pedeapsă maximală, aplicată inculpatului va contribui la formarea unei atitudini din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2023 a fost admis apelul declarat de către procurorul din cadrul Procuraturii raionului Cahul, Viorica Marga și de către succesorul părții vătămate Blanari Feodor prin intermediul avocatului Oleg Gorlenco, a fost casată parțial sentința în latura penală în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui, Munteanu Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **04 (patru) ani** cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Lui, Munteanu Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **30 (treizeci) ani**, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, s-a stabilit inculpatului Munteanu Ion, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de **30 (treizeci) ani**, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei, s-a dispus a fi calculat din 24 ianuarie 2023, cu includerea în termenul de executare a pedepsei stabilite, perioada aflării inculpatului Munteanu Ion în arest preventiv din data de 27 noiembrie 2021 până la

data pronunțării sentinței adică, 13 aprilie 2022 și termenul aflării în detenție în vederea executării pedepsei de la data de 14 aprilie 2022 pînă la data pronunțării deciziei, adică data de 24 ianuarie 2023.

În rest, sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 13 aprilie 2022, a fost menținută.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, totodată este menționabil și faptul, că cauza penală a fost judecată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, respectiv, vinovăția inculpatului Munteanu Ion nu se contestă, însă instanța de judecată a individualizat greșit pedeapsa și anume, aceasta nu răspunde pe deplin cerințelor art. 75 Cod penal.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond la stabilirea termenului pedepsei inculpatului nu a respectat prevederile de art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acesteia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, însă i-a aplicat acestuia o pedeapsă neechitabilă reieșind din gravitatea infracțiunilor comise și urmărilor grave, care au provocat decesul a două persoane.

În decizie s-a menționat că, o atenție sporită trebuie să se acorde în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, reieșind și din sensul art. 2 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45-XVI din 01 martie 2007, care stipulează, că violență în familie este acte de violență fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privința altui membru al aceleiași familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Munteanu Ion pînă la comiterea infracțiunii soldată cu decesul a Mariei Blanari și Liudmilei Munteanu (data decesului 27 noiembrie 2021), aplica violență în familie, prin constrângere psihologică, amenințându-le cu răfuiala fizică pe ambele, fapt confirmat prin adresările părților vătămate către organele de poliție, pe faptul comportamentului violent al inculpatului și refuzul de a părăsi domiciliu, care nu-i aparține cu drept de proprietate (f.d. 59-60, 97-101, 125 Vol. II).

Instanța de apel a statuat că, comportamentul inculpatului în urma acțiunilor sale violente a contribuit la comiterea unei alte infracțiuni, și anume la 27 noiembrie 2021, de omor cu premeditare a două persoane.

Referitor la constatarea primei instanțe privind încălcările drepturilor și a libertăților fundamentale ale lui Munteanu Ion prevăzute la art. 6 par.1 și par. 3 din

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de apel a menționat următoarele:

„ ... potrivit sentinței, instanța de fond a constatat la cerința apărării privind constatarea încălcării drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma art.6 par.1 și par.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, că învinuitului Munteanu Ion i s-a înmănat copia rechizitoriului la data de 25 februarie 2022 în limba română, limba pe care nu o posedă.

Astfel, doar la data de 09 martie 2022, în ședința preliminară inculpatul a avut posibilitatea de a face cunoștință cu acuzațiile înaintate. Respectiv, la aplicarea pedepsei în privința inculpatului instanța de fond a luat în calcul constatarea încălcării drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței CEDO (cauza Kamasinski vs Austriei (19 decembrie 1989, nr. 9783/82, par.79), Moiseiyeu vs Rusia (09 octombrie 2008, nr.62936/00, par.215-217)) și a stabilit că, noile limite de pedeapsă conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin.(2) lit. a) Cod penal, vor constitui muncă neremunerată de la 120 la 180 ore sau închisoare de la 8 luni și până la 4 ani. Iar limitele de pedeapsă conform art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, vor constitui închisoare de la 10 ani și până la 13 ani și 4 luni și prin coroborarea art. 84 Cod penal art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală i-a stabilit inculpatului Munteanu Ion pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani.

Colegiul judiciar consideră necesar de menționat, că art. 6 §3 lit. a), e) din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950 îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar și cu privire la cauza acuzației, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat și pe care se bazează acuzația (cauza Pelissier și Sassi contra Franței nr. 2544/94 pct. 52-54, CEDO 1999-II). Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din Convenție. În materia penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane constituie o condiție esențială a echității procedurii. Dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului inculpatului de a-și pregăti o apărare eficientă pentru a răspunde coerent, prompt și adecvat acuzației înaintate.

Deși art. 6 § 3 lit. a) nu specifică faptul că este necesar ca unui inculpat străin să i se furnizeze sau să i se traducă în scris informațiile relevante, un acuzat nefamiliarizat cu limba utilizată de instanță poate să fie dezavantajat în practică dacă nu i se furnizează și o traducere a actului de inculpare, întocmit într-o limbă pe care acesta o înțelege (Kamasinski împotriva Austriei, pct. 79; Hermi împotriva Italiei (MC), pct. 68). Cu toate acestea, o traducere verbală a actului de inculpare poate, de asemenea, să ofere suficiente informații cu privire la acuzații, dacă aceasta îi permite acuzatului să își pregătească apărarea (Kamasinski împotriva Austriei, pct. 81; Husain împotriva Italiei (dec.)). Art. 6 § 3 lit. a) nu conferă acuzatului dreptul de a obține o traducere completă a dosarului (X. împotriva Austriei, (dec.), p. 70). ...

Potrivit materialelor cauzei penale la data de 25 februarie 2022 de către procurorul în Procuratura raionului Cahul a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Munteanu Ion incriminându-i săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) și art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), g) Cod penal. Ordonanța în cauză fiind adusă la cunoștința învinuitului Munteanu Ion la data de 25 februarie 2022, în prezența apărătorului Victoria Palencu și înmănată lui Munteanu Ion în limba rusă. Fapt confirmat prin înscrisul lui personal în limba rusă, pe verso ordonanței (f.d.215, Vol. II).

La fel se constată, că în partea constatatoare a ordonanței întocmită în limba română învinuirea adusă lui Munteanu Ion este în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, iar în partea dispozitivă, deja în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, iar în ordonanța din 25.02.2022 întocmită în limba rusă cât în partea constatatoare a ordonanței atât și dispozitivă lui Munteanu Ion i se incriminează săvârșirea infracțiunii în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

Respectiv, avocatul Victoria Palencu în interesele învinuitului Munteanu Ion a depus o cerere către procurorul Marga Viorica, privind explicarea învinuirii, cererea în cauză fiind examinată și respinsă prin Ordonanța procurorului din 25.02.2022. (f.d.219-221,222-224, Vol. II).

Potrivit Notei informative din 25.02.2022 procurorul în Procuratura raionului Cahul, Viorica Marga împreună cu traducătorul Olga Barbu și apărătorul Victoria Palencu s-au deplasat la Penitenciarul nr. 5 Cahul unde în temeiul art. 281,282,283 Cod de procedură penală și învinuitului Munteanu Ion a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire și tot atunci în conformitate cu art. 293 Cod de procedură penală, a fost finisată urmărirea penală cu înștiințarea părților privind luarea cunoștinței cu materialele cauzei, la care învinuitului și avocatul Victoria Palencu au refuzat să semneze procesul verbal de informare, motivând că urmează să depună cereri la procuratură, respectiv, cauza penală reieșind din caracterul rezonabil al infracțiunii a fost remisă în instanță spre examinare.

... conform Rechizitoriului întocmit la data de 25.02.2022 de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Viorica Marga, Munteanu Ion a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin.(2) lit. a) și art. 145 alin.(2) lit. a), e¹), g) Cod penal.

Menționabil este faptul, că erorile materiale admise la emiterea ordonanței de punere sub învinuire din 25 februarie 2022 au fost corectate și învinuirea lui Munteanu Ion prin rechizitoriul din 25.02.2022 a fost corect întocmită în baza art. 201¹ alin.(2) lit. a) și art. 145 alin.(2) lit. a), e¹), g) Cod penal și nu art. 201¹ alin.(2) lit. b) Cod penal, cum a fost inițial indicat în ordonanța de punere sub învinuire, la data de 05.04.2022, fapt confirmat prin procesul - verbal de corectare a erorilor materiale din 05.04.2022, prin care procurorul în Procuratura raionului Cahul, Marga Viorica a corectat eroarea materială admisă la întocmirea ordonanței de punere sub învinuire a lui Munteanu Ion, și anume indicii calificativi la învinuirea adusă în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) cod penal (f.d.106)."

Instanța de apel a considerat că nu poate să nu treacă cu vederea asupra erorilor admise în cadrul desfășurării procesului penal, realizate prin abateri procedurale, și anume prin înmânarea numitului Munteanu Ion a copieii rechizitoriului în limba

română, limba pe care acesta nu o posedă. Însă această eroare a fost corectată de către procuror și rechizitoriul din 25 februarie 2022 a fost înmânat lui Munteanu Ion în limba rusă în ședința de judecată din 09 martie 2022.

În decizie s-a menționat că, deși se constată o abatere procedurală a drepturilor numitului Munteanu Ion, la înmânarea acestuia a copiei rechizitoriului în limba pe care nu o cunoaște – limba română, instanța de apel a constatat că acest fapt nu a dus la urmări grave, eroarea fiind reparată în ședința de judecată din 09 martie 2022, cu atât mai mult lui Munteanu Ion i-a fost înmânată copia ordonanței de punere sub învinuire în limba rusă, ceea ce denotă faptul că inculpatului i s-a adus la cunoștință învinuirea, respectiv, erorile admise nu influențează în mod grav procesul penal, încât să fie redusă pedeapsa stabilind noile limite de pedeapsă conform art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin.(2) lit. a) Cod penal, vor constitui muncă neremunerată de la 120 la 180 ore sau închisoare de la 8 luni și până la 4 ani. Iar limitele de pedeapsă conform art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută de art. art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, constituind închisoare de la 10 ani și până la 13 ani și 4 luni.

Instanța de apel a reținut că, cît apărarea, atât și inculpatul, nu au contestat acest fapt, în ședința din 09 martie 2022, ci dimpotrivă inculpatul a depus o cerere privind examinarea cauzei penale în baza probelor potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit deciziei, s-a considerat că, stabilirea de către instanța de judecată a noilor limite de pedepse în privința inculpatului Munteanu Ion în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, este una neechitabilă și neproporțională infracțiunilor comise de inculpat, necătînd la erorile admise de către OUP, care însă au fost reparate în scurt timp și nu au survenit careva consecințe grave.

La același segment, instanța de apel a notat că, potrivit Hotărîri explicative ale Plenului CSJ din 11.11.2013, nr.8 - Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, *„Instanțele trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvîrșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave, în special în ipoteza pluralității de făptuitori, precum grupul criminal organizat și organizația criminală. O atenție sporită trebuie să se acorde în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvîrșirea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, a coruperii pasive ori active, sau dării ori luării de mită, care, în afară de pericolul social sporit, afectează grav autoritatea și imaginea instituțiilor, organizațiilor publice. Același principiu urmează a fi aplicat și la stabilirea pedepsei pentru infracțiunile de tortură, tratamentul inuman sau degradant, trafic de ființe umane, violență în familie”*.

Instanța de apel a indicat că, inculpatul Munteanu Ion a comis două infracțiuni, una dintre care fiind omorul cu premeditare a două persoane, săvîrșit asupra a doi membri de familie, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și lit. g) Cod penal, victimele fiind fost soție și fosta soacră, iar materialele cauzei atestă faptul că

inculpatul a comis infracțiunea fiind în stare de ebrietate, fapt confirmat prin Rezultatul testării cu aparatul de tip „Drager Alcotest 8510 RO” din 27.11.2021 cu rezultatul de 0,79 mg/l de alcool în aerul expirat (f.d. 71).

Instanța de apel a reținut că componența de infracțiune prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani. Componența de infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), g) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detențiune pe viață. În această ordine de idei, instanța a conchis că, infracțiunile comise de către Munteanu Ion fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și excepțional de grave, fiind comise cu intenție directă de persoana vinovată.

S-a mai menționat că, potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

La stabilirea pedepsei s-a constatat lipsa circumstanțelor atenuante și prezența circumstanței care agravează răspunderea penală a inculpatului Munteanu Ion - săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Menționând în decizie prevederile legale aplicabile la individualizarea pedepsei penale, împrejurările constatate în urma cercetării judecătorești, având în vedere persoana inculpatului Munteanu Ion, și poziția ultimului vis-a-vis de pedeapsă, poziția părții apărării, de concluziile acuzatorului de stat, precum și de circumstanțele în care s-au produs și au fost comise infracțiunile, survenind decesul a două persoane, care erau rudele inculpatului, instanța de apel a considerat că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului Munteanu Ion, a următoarelor măsuri de pedeapsă:

- în baza art. 201¹ alin.(2) lit. a) Cod penal – o pedeapsă de 04 (patru) ani închisoare cu executarea pedepsei în Penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 145 alin.(2) lit. a), e¹), g) Cod penal – detențiune pe viață.

Însă, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța a decis de a aplica pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Având în vedere prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, instanța de judecată a decis a aplica în privința inculpatului Munteanu Ion o pedeapsă definitivă de 30 (treizeci) ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Palencu Victoria în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 6)* a

dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea totală a deciziei, cu menținerea sentinței.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Palencu Victoria menționează următoarele:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel, atunci când constată că fapta imputată și acțiunile procesuale OUP nu constituie o încălcare gravă, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere că instanța de apel la judecarea cauzei nu a cercetat amănunțit toate aspectele învinuirii înaintate inculpatului Munteanu Ion;

- în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, procurorul Viorica Marga a recunoscut faptul greșelii comise în ordonanța de punere sub învinuire din 25 februarie 2022, la care se referea învinuitul Munteanu Ion și a solicitat anexarea la materialele dosarului a procesului-verbal de corectare a greșelilor, după ce instanța de judecată s-a retras în camera de deliberare;

- instanța de fond corect a constatat încălcările drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale - art. 6 par. 1, par. 3 a învinuitului Munteanu Ion, - încălcarea principiului egalității armelor și încălcarea dreptului de a se apăra;

- instanța de apel nu s-a conformat prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, unde de fapt sunt legiferate chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la deliberarea și adoptarea sentinței;

- pedeapsa penală în lipsa infracțiunii nu poate fi aplicată. De aceea, soluționarea chestiunilor privind aplicarea pedepsei penale depinde de soluționarea mai întâi a chestiunilor indicate în art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală. Răspunsurile la chestiunile prevăzute în art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală trebuie privite ca condiții de bază, ca premise pentru aplicarea pedepsei inculpatului. Răspunsul pozitiv la chestiunile prevăzute la art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, servește drept premisă pentru deliberarea în continuare asupra chestiunilor privind aplicarea pedepsei inculpatului, iar răspunsul negativ la una din aceste chestiuni face să decadă deliberarea asupra pedepsei penale;

- instanța de apel nu a constatat că este o încălcare a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenției pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale - art. 6 par. 1, par. 3 a învinuitului Munteanu Ion, - încălcarea principiului egalității armelor și încălcarea dreptului de a se apăra, ne înmânarea rechizitoriului în limba pe care o posedă;

- materialele caracterizante anexate la materialele cauzei, denotă faptul că, la evidența medicului narcolog sau psihiatru, inculpatul Munteanu Ion nu se află, potrivit revendicării, anterior a fost judecat, antecedentul penal stins, în calitate de

circumstanțe atenuante a inculpatului Munteanu Ion, apărarea reține căința sinceră, participarea activă la descoperirea infracțiunii, iar circumstanțe agravante a vinovăției inculpatului, nu au fost identificate.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sânt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sânt nefondate.

Potrivit recursului declarat de către avocat, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la situațiile în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente, nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Analizând argumentele expuse în recurs, în raport cu decizia contestată și conducându-se de prevederile legale în vigoare, Colegiul penal constată că instanța de apel a examinat prezenta cauză penală fără careva abateri de la normele de

procedură, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și argumentată, cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și pedeapsa aplicată inculpatului Munteanu Ion a fost individualizată în conformitate cu prevederile legale.

Referitor la dezacordul recurentului cu analiza efectuat de către instanța de apel asupra încălcării drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele avocatului Palencu Victoria din recurs, odată ce instanța de al doilea grad de jurisdicție just și amplu și-a motivat hotărârea sub acest aspect, argumentare pe care Colegiul penal îl susține.

Totodată, instanța de recurs ordinar ține să menționeze că instanța de apel corect s-a pronunțat pe marginea chestiunii prevăzute la art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, prin neconstatarea încălcărilor care au afectat grav drepturile inculpatului Munteanu Ion ce derivă din calitatea procesuală a acestuia, odată ce erorile materiale admise la emiterea ordonanței de punere sub învinuire din 25 februarie 2022 au fost corectate prin rechizitoriul din 25.02.2022, întocmit în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) și art. 145 alin.(2) lit. a), e¹), g) Cod penal, iar eroarea de ne înmânare a rechizitoriului în limba pe care o posedă inculpatul, a fost corectată prin prezentarea rechizitoriului lui Munteanu Ion în limba rusă în ședința de judecată din 09 martie 2022.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, *dacă se demonstrează sau există motive să se creadă că acuzatul nu cunoaște suficient de bine limba în care sunt comunicate informațiile, autoritățile trebuie să îi furnizeze acestuia o traducere* [Brozicek împotriva Italiei, pct. 41; Tabai împotriva Franței (dec.)]. Deși art. 6 § 3 lit. a) nu specifică faptul că este necesar ca unui inculpat străin să i se furnizeze sau să i se traducă în scris informațiile relevante, un acuzat nefamiliarizat cu limba utilizată de instanță poate să fie dezavantajat în practică dacă nu i se furnizează și o traducere a actului de inculpare, întocmit într-o limbă pe care acesta o înțelege [Kamasinski împotriva Austriei, pct. 79; Hermi împotriva Italiei (MC), pct. 68].

La caz însă, inculpatului Munteanu Ion nu i-a fost limitat dreptul la un proces echitabil, odată ce i-a fost prezentat rechizitoriul în limba rusă până la începerea cercetării judecătorești, nefiind astfel necesară reducerea pedepsei inculpatului în sensul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

Contrar celor menționate de către recurent, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța de apel nu a admis erori grave.

Totodată, Colegiul penal atestă că instanța de apel argumentat și întemeiat a stabilit pedeapsa inculpatului Munteanu Ion, luând în considerație atât caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, cât și scopul pedepsei penale.

În concluzie, Colegiul penal menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția

adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova, 16 ianuarie 2007, § 20*).

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Palencu Victoria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui *Munteanu Ion XXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **10 august 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris